

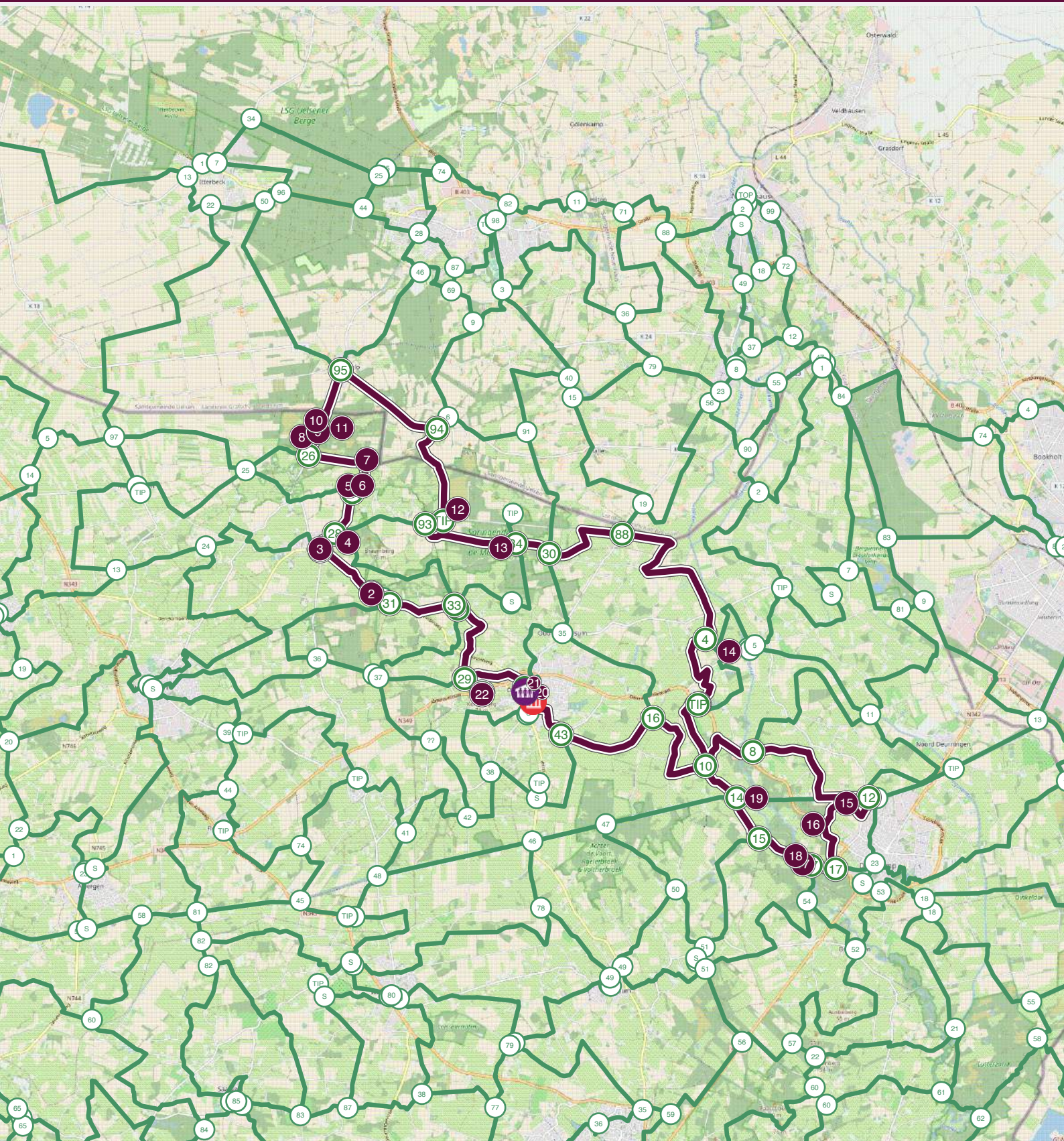
WATERMOLEN ROUTE

ROUTE 50 km

Deze route voert je langs een aantal Twentse watermolens en de prachtige natuur in de omgeving van Ootmarsum, Springendal en het dal van de Mosbeek.

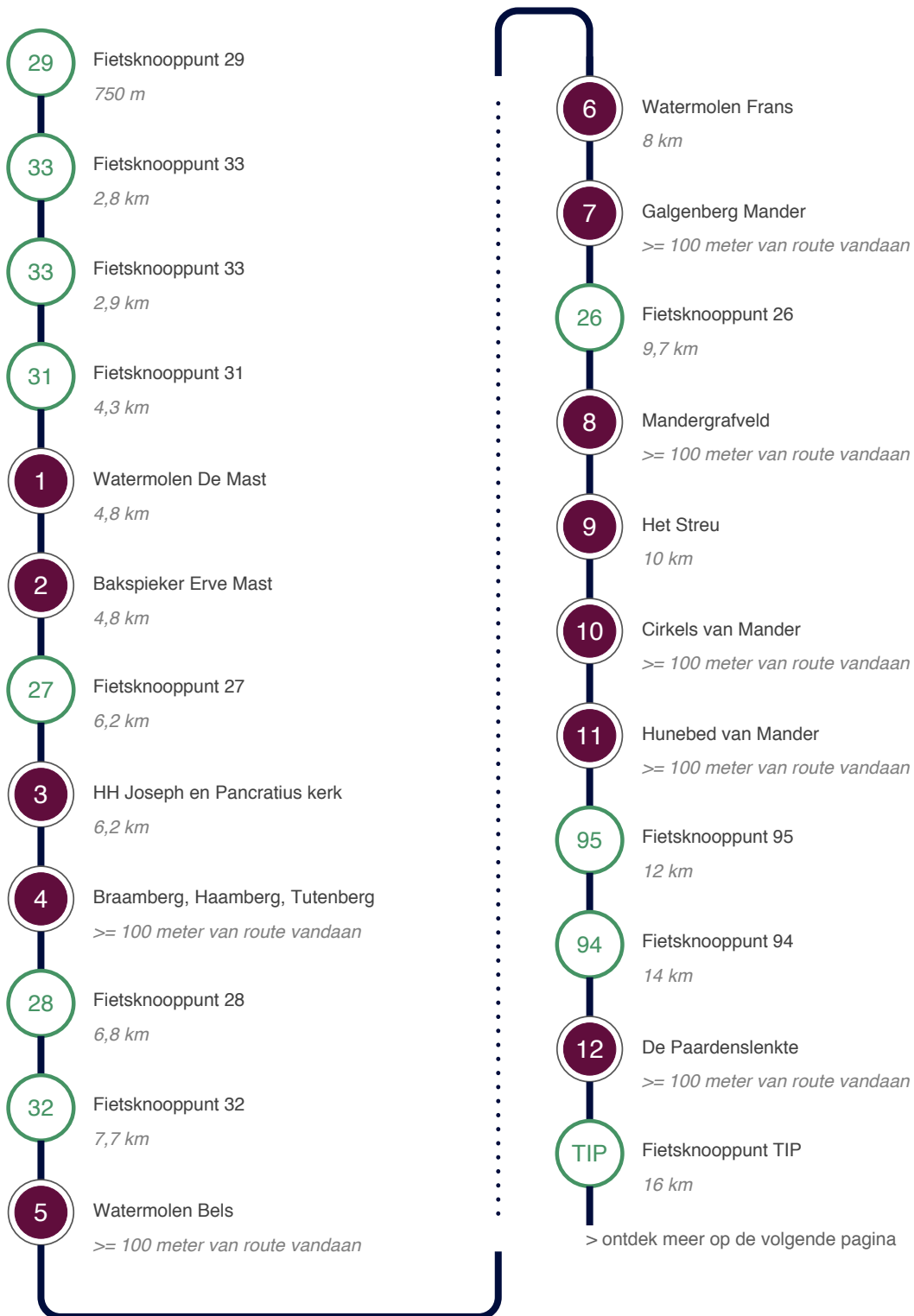
Watermolen route

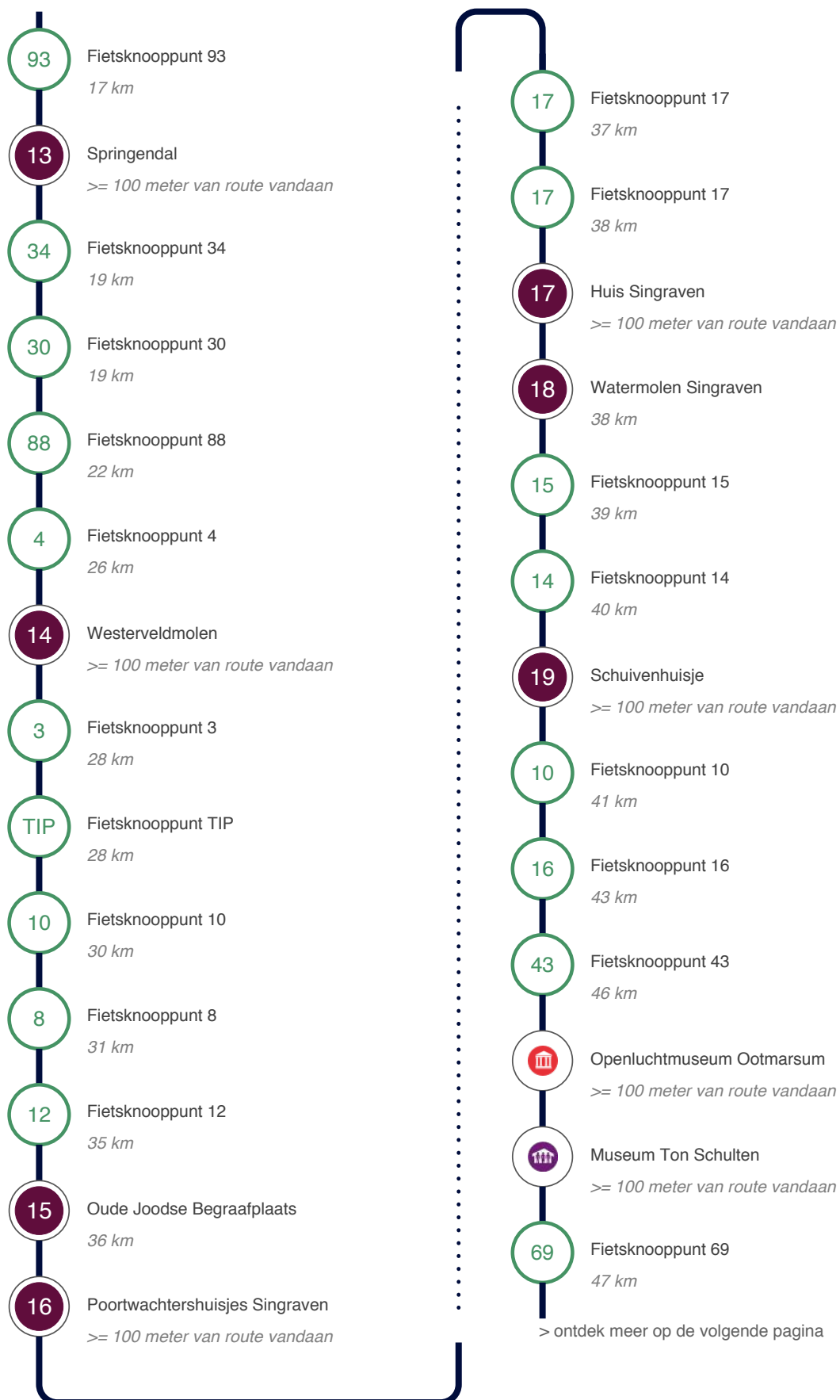
Watermolen route

Hoe kom ik bij het startpunt?

Startpunt: TIP Kuiperberg, hoek Tichwelwerk / Almlosestraat, Ootmarsum.

Vervolg route

Vervolg route

Einde van de route

Watermolen route

50 km

1

Watermolen De Mast

Watermolen De Mast

De watermolen De Mast uit 1433 behoort tot het bovenslagtype. Een bovenslagmolen vindt men vooral bij beekjes met een zwakke stroming. Om de kracht van het water optimaal te benutten wordt een beekje met een goot omgeleid om het zo boven op het rad te laten stromen.

Soms wordt er voor de molen ook nog een molenvijver aangelegd, een soort stuwmeer, zodat er minder snel watertekort ontstaat bij het malen.

2

Bakspieker Erve Mast

Bakspieker Erve Mast

Een bakspieker (bakhuisje) is een bijgebouw van een boerderij of landhuis. In het bakhuisje bevindt zich een oven waarin men brood of koek bakte. Het bakken van brood gebeurde meestal maar één keer per week.

3

HH Joseph en Pancratius kerk

HH Joseph en Pancratius kerk

Vasse is vanaf 1803 een eigen parochie. In 1860 is de bouw van de kerk begonnen en deze is in 1865 afgerond.

Op 2 juni 1862 werd het fundament ingezegend. Met het bereiken van het hoogste punt, de haan op 68 meter hoogte op de torenspits staat, is destijds het kerkbestuur getrakteerd op 2 hammen, een halve ton bier en brood met boter.

4

Braamberg, Haamberg, Tutenberg

Braamberg, Haamberg, Tutenberg

De Braamberg, Haamberg en de Tutenberg zijn sterk glooiende gebieden, met hun bossen en bevinden zich ten zuiden van de Hooijdijk Vasse.

5

Watermolen Bels

Watermolen Bels

De molen van Bels is een bovenslagmolen uit 1725. Thans is er een restaurant in de molen gevestigd. In de 18e en 19e eeuw was de molen, zoals bijna alle watermolens in dit gebied in gebruik als papiermolen. In 1845 werd op de noordelijke beekoever een cichoreimolen gebouwd.

6

Watermolen Frans

Watermolen Frans

Net als Bels een bovenslagmolen uit 1725, gebouwd als papiermolen. In 1870 werd de stuwvijver aangelegd en werd de molen ingericht als korenmolen. Na een jarenlang verval werd de molen in 1969 gerestaureerd. In de molen is een expositie te zien over het Dal van de Mosbeek.

7

Galgenberg Mander

Galgenberg

In de Middeleeuwen vonden op de top van deze heuvel terechtstellingen plaats. De galg stond aan de grens van de marke Mander, daar waar thans de grens met Duitsland ligt, om vreemdelingen te waarschuwen voor het geval zij het gebied achter de heuvel met snode plannen zouden betreden.

8

Mandergrafveld

Mandergrafveld

Het Mandergrafveld is een klein heidegebied met een zestal grafheuvels uit de jonge Steentijd en een urnenveld uit de IJzertijd. Het gebied maakt deel uit van het grote heidegebied Manderheide dat grenst aan Duitsland.

9

Het Streu

Het Streu

HET STREU, een natuurgebied in Mander, gemeente Tubbergen, bestaat grotendeels uit een niet ontgonnen gebied en is een van de eerst bewoonde gebieden van Nederland.

Cirkels van Mander

Cirkels van Mander

Ook wel de cirkels van Jannink genoemd, zijn cirkelvormige akkers en in de jaren dertig van de 20e eeuw op de heide van de voormalige marke Mander aangelegd in opdracht van Gerhard Jannink, textielabrikant en grootgrondbezitter uit Enschede.

11

Hunebed van Mander

Hunebed van Mander

Het Hunebed van Mander was een hunebed uit het neolithicum. Het had waarschijnlijk zes paar zijstenen en de buitenwerkse afmetingen van de kelder zouden een afmeting gehad hebben van ongeveer 13 bij 5 meter. Ten zuidoosten van het hunebed heeft men een klein vlakgravenveld gevonden waar zes graven

van de trechterbekercultuur zijn. Ten zuiden van de ingang heeft men drie aardewerkbijzettingen gevonden. De aardewerkvondsten suggereren dat vlakgraven en hunebed gelijktijdig in gebruik zijn geweest.

12

De Paardenslenkte

De Paardenslenkte

De Paardenslenkte is een heidegebied gelegen aan de Nederlands-Duitse grens. Vroeger kan hier een beek of een rivier gestroomd hebben. Hierdoor is er een ondiepe stuwwal gevormd, een zogenaamde slenkte.

Natuurlijk werd er vroeger in dit gebied gesmokkeld. Als men paarden wilde smokkelen, moest men door deze slenkte om uit het zicht van de komiezen te blijven, vandaar de naam Paardenslenkte.

13

Springendal

Springendal

300 ha. groot natuurgebied dat zijn naam dankt aan de vele beken die er ontspringen. Met bijzondere flora, waterbronnen, beekdalen en stuwwallen.

14

Westerveldmolen

Westerveldmolen

Net even buiten de dorpskern van Tilligte staat aan de Frensdorferweg de Westerveldmolen. Deze fraaie beltmolen dateert uit 1865 en is in 1984 geheel gerestaureerd.

15

Oude Joodse Begraafplaats

Joodse Begraafplaats Denekamp

Vanaf het begin van de negentiende eeuw werd begraven in Denekamp, op een begraafplaats aan de toenmalige Grave Es (nu de Knik). Deze begraafplaats is tot 1890 in gebruik geweest en werd toen vervangen door een andere, eveneens aan de Knik (bij de Lattroperstraat) gelegen.

Deze begraafplaats is tot 1890 in gebruik geweest en werd toen vervangen door een andere, eveneens aan de Knik (bij de Lattroperstraat) gelegen. Deze laatste begraafplaats werd tot 1939 gebruikt.

16

Poortwachtershuisjes Singraven

Poortwachtershuisjes

De twee poortwachtershuisjes aan het begin van de Kasteellaan.

17

Huis Singraven

Landgoed Singraven

In het jaar 1381 stond het Singraven bekend als de agrarische boerenhofstede 'Hof ten Singraven' en was in eigendom van de bisschop van Utrecht, die het beleende aan derden. Later ontwikkelde deze hofstede zich tot de havezate Singraven.

18

Watermolen Singraven

Watermolen Singraven

De watermolen op het landgoed Singraven is de enige houtzaagmolen in Nederland aangedreven door water. De vrijwillige molenaars laten u in woord en daad horen en ervaren hoe de specifieke onderdelen, zoals het waterrad, de maalstenen en het zaaggedeelte in werking wordt gezet.

19

Schuivenhuisje

Schuivenhuisje

Het Schuivenhuisje werd gebouwd in 1887 een merkwaardig smal gebouw. Deze stuw met bijzondere stalen schuivenconstructie regelt de waterstand van het kanaal met behulp van de Dinkel, die hier onder het Kanaal Almelo- Nordhorn doorstroomt.

Openluchtmuseum Ootmarsum

Openluchtmuseum Ootmarsum

Een levend museum, direct aan de rand van het centrum gelegen. Een groot aantal authentieke streekgebonden gebouwen brengt de tijd van toen tot leven.

Museum Ton Schulten

Museum Ton Schulten

Sinds jaren is Ton Schulten werkzaam als schilder. Als ontdekker van het kleurrijke mozaïeklandschap is zijn werk gebaseerd op het aloude Twentse Coulisselandschap met zijn glooiende essen, zijn karakteristieke houtwallen en solitaire bomen.

Watertoren Ootmarsum

Watertoren Ootmarsum

De watertoren is in 1934 gebouwd in opdracht van de Waterleiding Maatschappij Overijssel. Het bouwwerk meet slechts 9.05 meter in hoogte. Door de ligging op de Kuipersberg was het niet nodig de toren hoger te bouwen om voldoende druk op het leidingnet te krijgen.

Hierdoor is dit de laagste watertoren van Nederland.